

Кушнірук Я. В.,
здобувач вищої освіти
Луцького національного технічного університету
Науковий керівник – Гулай О.І., доктор п.н.
yanakushniruk39@gmail.com

SMART-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В даний час впровадження інновацій у всі сфери життя суспільства є невід'ємною частиною розвитку країни загалом. Інноваційний розвиток не залишив поза увагою і систему освіти, розпочався перехід від традиційних технологій до smart-технологій [1, с.71]. Цьому сприяли такі процеси, як пандемія Covid-19 та введення правового режиму воєнного стану, оскільки багато закладів освіти змушені були перейти на дистанційну або змішану форму навчання у зв'язку із безпековою ситуацією в Україні.

За останні кілька років у науковій літературі з'явилося чимало досліджень, присвячених smart-технологіям освіти. Описом процесу використання smart-технологій у системі освіти займалися такі вчені та педагоги, як: Е. Гуревич, Л. Данченко, М. Кадемія, А. Кушнір, Н. Морзе, О. Завадська, Д. Широков та інші.

Е. Гуревич визначає smart-освіту як новий вектор розвитку всієї системи освіти загалом, що сприяє розвитку практико-орієнтованої освіти [1, с.71].

Д. Широков визначає поняття «smart-технологія» як інноваційну технологію, в рамках якої освітній процес відбувається в електронному середовищі, мережі Інтернет [4, с.248].

М. Кадемія відзначає, що smart-технології засновані на знаннях та інформації. Smart-технології, на його думку, створюють основу для створення якісно нових форм та методів навчання та виховання. Вони сприяють формуванню професійних компетенцій та безперервному оновленню навчальних дисциплін [2, с.280].

Smart-технології навчання є вид педагогічних технологій, при застосуванні яких використовуються різні технічні та програмні засоби для роботи з інформацією [3, с.61]. В даний час smart-технології сприяють зануренню всіх суб'єктів освітнього процесу в електронне освітнє середовище. Метою smart-технологій у системі професійної освіти виступає створення та використання інформаційних ресурсів відповідно до потреб суб'єктів освітнього процесу, а також оволодіння професійними компетенціями [3, с.73].

Основними завданнями впровадження smart-технологій в освітній процес є:

- створення індивідуальних електронних освітніх ресурсів з метою формування у нових компетенцій, що навчаються, а також для самостійного вивчення навчального матеріалу;
- створення інформаційних ресурсів у ході спільної діяльності всіх суб'єктів освітнього процесу;
- створення середовища для взаємодії студентів як між собою, так і з експертними спільнотами мережі Інтернет [2, с.280].

До smart-технологій можна віднести:

- ігрові технології (технології гейміфікації) – передбачають використання портативних комп'ютерів з метою застосування ігрових елементів у процесі навчання. Гейміфікація дозволяє розвинути у навчальних професійні компетенції, навички творчого мислення та здатність до самостійного прийняття рішень;

- технологія кейс-навчання – спрямована на аналіз та розв'язання конкретних ситуацій, представлених у «кейсі». Оскільки при реалізації кейс-технологій активно використовується електронне навчання, то її можна віднести до smart-технологій. Кейси, як правило, наближені до реальних проблемних ситуацій. Існують певні правила складання кейсів: описується проблемна ситуація; задана проблемна ситуація не повинна мати однозначного розв'язання; надаються конкретні дані, які дозволяють знайти розв'язання задачі; вирішення проблемної ситуації має бути спрямоване на активне застосування різноманітних компетенцій;

- технологія «веб-квест» – дозволяє підвищувати мотивацію студентів до навчання, а також організувати навчальну діяльність у інтерактивній формі [3, с.98].

- Інтернет-технологія – ця технологія передбачає взаємодію суб'єктів освітнього процесу у мережі Інтернет. Вона сприяє передачі знань учнів між собою, забезпечуючи цим процеси взаємодопомоги та взаємодії;

- технологія мобільного навчання – передбачає використання необхідної інформації з різних електронних носіїв;

- технологія проектного навчання – спрямована на формування у студентів конкретних компетенцій, спрямованих на виконання професійно орієнтованих завдань. Виділяють практико-орієнтовані, імітаційно-ігрові, а також інформаційно-аналітичні проекти [3, с.100].

Основними технічними засобами реалізації smart-технологій у системі освіти є: персональний комп'ютер; клавіатура та миша; телекомунікаційний блок; принтер; проектор; пристрої для запису (введення) інформації; відео- та аудіо засоби; мобільні пристрої; пристрої, керовані комп'ютером.

У таблиці 1 представлені переваги використання smart-технологій в освіті як для студентів, так і для викладачів.

Таблиця 1.

Переваги впровадження smart-технологій у систему освіти

Переваги для студентів	Переваги для викладачів
<ul style="list-style-type: none">- Індивідуальна форма вивчення навчального матеріалу;- Забезпечення миттєвого зворотнього зв'язку;- індивідуалізація процесу навчання- формування та розвиток творчих здібностей;- гнучкість навчання;- необмежений доступ до всіх необхідних навчальних ресурсів.	<ul style="list-style-type: none">- делегування ряду функцій від викладача комп'ютера;- різноманітність роботи;- полегшення управління навчальним процесом;- підвищення якості навчання;- спрощений механізм контролю знань;- застосування інноваційних педагогічних технологій

Smart-технології в системі професійної освіти змінюють зміст дисциплін, що вивчаються, а також подання інформації, це не лише презентації або відео, це вже прями підключення до інформаційних мереж, баз даних та форумів.

Отже, впровадження smart-технологій у систему професійної освіти надає можливість вибору різних сучасних методів, форм, засобів організації процесу освіти студентів закладів вищої освіти. Сучасні smart-технології у системі освіти сприяють розвитку творчих здібностей студентів та формування у них професійних компетенцій.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Е. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. № 4. С. 71–78
2. Кадемія М. Ю. Відкрите Smart-середовище навчання в підготовці педагогічних працівників у закладах вищої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. №50. С. 279–282
3. Смарт-освіта: досвід, реалії, перспективи: монографія / за ред. акад. Р. С. Гуревича: друкарня «Діло». Вінниця, 2019. 218 с.
4. Широков Д. Платформатизація освітнього процесу під час дистанційного та змішаного навчання в школі. *Міжнародний науковий журнал «Крааль науки»*. Секція: педагогіка та освіта. 2021. №5, С. 247–253.